

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา” สรุปผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการสอนของวิทยากรในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ตามทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์
2. เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ใน 4 ด้าน ดังนี้

1. มโนทัศน์ของผู้เรียน
2. ประสบการณ์ของผู้เรียน
3. ความพร้อมในการเรียนรู้
4. แนวทางการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มาเข้าร่วมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2543 จำนวน 240 คน รวม 6 รุ่น

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นการเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รุ่นที่ 1-3 ประจำปีงบประมาณ 2543 ที่มาเข้าร่วมหลักสูตรตั้งแต่วันที่ 31 มกราคม - 25 กุมภาพันธ์ 2543 จำนวน 120 คน รวม 3 รุ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม ใช้สอบถามผู้เข้าร่วมหลักสูตร แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้เข้าร่วมหลักสูตร เรื่อง เพศ อายุ วุฒิมัธยมศึกษา และการดำรงตำแหน่ง ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check - list)

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามผู้เข้าร่วมหลักสูตรเกี่ยวกับวิธีการสอนของวิทยากร ในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ตามทฤษฎี แอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ ใน 4 ด้าน คือ ด้านเมโนทัศน์ของผู้เรียน ประสิทธิภาพของผู้เรียน ความพร้อมในการเรียนรู้ และแนวทางการเรียนรู้ ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ

2. แบบสังเกต เป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยใช้สังเกตวิทยากรเกี่ยวกับการนำทฤษฎี แอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ มาใช้กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงว่าเป็นไปตามหลักการศึกษาดูใหญ่ ในหัวข้อเรื่องที่กำหนด มี 4 ด้าน คือ เมโนทัศน์ของผู้เรียน ประสิทธิภาพของผู้เรียน ความพร้อมในการเรียนรู้ และแนวทางการเรียนรู้ ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 13 ข้อ และเป็นการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้เข้าร่วมหลักสูตร วิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามผู้เข้าร่วมหลักสูตร เกี่ยวกับวิธีการสอนของวิทยากรในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ตามทฤษฎี แอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC[†] (Statistic Package for Social Science/Personal Computer Plus) และนำเสนอผลโดยรวม ในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์ความสอดคล้อง ระหว่างการใช้ทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหาร การศึกษา ตามแบบสอบถามของผู้เข้าร่วมหลักสูตร โดยนำค่าเฉลี่ย (X) ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มาวิเคราะห์และเสนอผลโดยรวม ในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต

ข้อมูลจากการสังเกตวิทยากรเกี่ยวกับการนำทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ มาใช้กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง วิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นคำบรรยาย เพื่อเสริมการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามให้สมบูรณ์และชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมหลักสูตรด้วยตนเอง โดยการแจกแบบสอบถาม จำนวน 120 ฉบับ ได้รับกลับคืน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 การสังเกตวิธีการสอนของวิทยากร ในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง รุ่นที่ 1-3 ใน 4 หมวดวิชา วิทยากร จำนวน 50 ท่าน ณ ห้องฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา จำนวน 3 ห้อง เริ่มตั้งแต่วันที่ 31 มกราคม 2543 - 25 กุมภาพันธ์ 2543 ผู้วิจัยสังเกตวิธีการสอนของวิทยากรด้วยตนเอง ประมาณ 15 ครั้ง ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นภาพรวมทั้ง 3 รุ่น และทำการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมทั้ง 3 รุ่น เนื่องจากเป็นเนื้อหาหลักสูตรเดียวกัน และวิทยากรบางรายวิชาจะเป็นบุคคลเดียวกัน เพราะได้ จัดให้ ผู้เข้าร่วมหลักสูตรเรียนรวมกันทั้ง 3 รุ่น

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้เข้าร่วมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง รุ่นที่ 1-3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้วิธีการสอนตามทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ ในด้านเมโนทัศน์ของผู้เรียน ประสบการณ์ของผู้เรียน ความพร้อมในการเรียนรู้ และแนวทางการเรียนรู้ ของผู้เข้าร่วมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างการใช้ทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหาร การศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้เข้าร่วมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง รุ่นที่ 1-3

ผู้เข้าร่วมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง รุ่นที่ 1-3 พบว่า ผู้เข้าร่วมหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เป็นเพศชาย จำนวน 108 คน เพศหญิง จำนวน 12 คน คิดเป็น ร้อยละ 90.00 และ 10.00 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอายุ 41-45 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 31.67 รองลงมา มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 23.33 และ 36.40 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 21.67 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามีมากที่สุด จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50 และเป็นตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 61.67

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้วิธีการสอนตามทฤษฎีแอนดราโกจี ของมัลคัม โนลส์ ในด้านมโนทัศน์ของผู้เรียน ประสบการณ์ของผู้เรียน ความพร้อมในการเรียนรู้ และแนวทางการเรียนรู้ ของผู้เข้าร่วมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา

วิทยากรได้นำทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ ในด้านมโนทัศน์ของผู้เรียน ประสบการณ์ของผู้เรียน ความพร้อมในการเรียนรู้ และแนวทางการเรียนรู้มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าวิทยากรได้นำมาปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แนวทางการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมา คือ มโนทัศน์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.84$) ความพร้อมในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.82$) ประสบการณ์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.78$)

1. **ด้านมโนทัศน์ของผู้เรียน** วิทยากรได้นำทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ ในด้านมโนทัศน์ของผู้เรียน มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิทยากรได้นำมาปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การสร้างบรรยากาศในการ เรียนรู้ ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา การนำประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.02$) การวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.83$) การประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.69$) และการวางแผนร่วมกัน ($\bar{X} = 3.59$)

1.1 การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้

วิทยาการได้นำทฤษฎีแอนดราโกจีของ มัลคัม โนลส์ เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าวิทยาการได้นำมาปฏิบัติ ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาการให้เกียรติผู้เข้าร่วมหลักสูตร ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา วิทยาการทักทาย พูดคุย เป็นกันเอง ($\bar{X} = 4.16$) ให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้ ($\bar{X} = 4.06$) วิทยาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่เคร่งเครียด ($\bar{X} = 3.86$)

1.2 การวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้

วิทยาการได้นำทฤษฎีแอนดราโกจีของ มัลคัม โนลส์ เกี่ยวกับการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าวิทยาการได้นำมาปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นข้อ 2 วิทยาการและผู้เข้าร่วมหลักสูตรร่วมกันกำหนดความต้องการ ในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.46$) วิทยาการได้นำมาปฏิบัติในระดับปานกลาง ในด้านการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ วิทยาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา วิทยาการชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรเห็นว่าการเรียนการสอนมีประโยชน์และมีความสำคัญสำหรับผู้เข้าร่วมหลักสูตร ($\bar{X} = 4.01$) วิทยาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมหลักสูตร ($\bar{X} = 3.78$)

1.3 การวางแผนร่วมกัน

วิทยาการได้นำทฤษฎีแอนดราโกจีของ มัลคัม โนลส์ เกี่ยวกับการวางแผนร่วมกัน มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าวิทยาการได้นำมาปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นข้อ 1 ให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรทุกคนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.47$) และ ข้อ 2 มีตัวแทนของกลุ่มผู้เข้าร่วมหลักสูตรร่วมประชุม เป็นคณะกรรมการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย ($\bar{X} = 3.46$) วิทยาการได้นำมาปฏิบัติในระดับปานกลาง ในด้านการวางแผนร่วมกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีตัวแทนของกลุ่มผู้เข้าร่วมหลักสูตร ร่วมประชุมเป็นคณะกรรมการวางแผนการจัดกิจกรรมการไปศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมาให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรทุกคน มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการไปศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 3.70$)

1.4 การนำประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอน

วิทยาการได้นำทฤษฎีแอนดราโกจีของ มัลคัม โนลส์ เกี่ยวกับการนำประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอน มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า วิทยาการได้นำมาปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยดังนี้ ผู้เข้าร่วมหลักสูตรนำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 4.02$) ผู้เข้าร่วมหลักสูตรนำประสบการณ์ของตนเองมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.02$)

1.5 การประเมินผลการเรียนรู้ วิทยากรได้นำทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าวิทยากรได้นำมาปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นข้อ 1 วิทยากรจัดประเมินผลผู้เข้าร่วมหลักสูตรด้วยแฟ้มสะสมงาน (PORTFOLIO) จากพัฒนาการของผู้เข้าร่วมหลักสูตร ($\bar{X} = 3.35$) วิทยากรได้นำมาปฏิบัติในระดับปานกลาง ในด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรประเมินผลวิทยากร ($\bar{X} = 3.85$) รองลงมาวิทยากรมีการประเมินผลผู้เข้าร่วมหลักสูตร จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคุมในกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.79$) วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรได้ประเมินผลตนเอง ($\bar{X} = 3.78$)

2. ด้านประสบการณ์ของผู้เรียน วิทยากรได้นำทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ ในด้านประสบการณ์ของผู้เรียน มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าวิทยากรได้นำมาปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสำคัญของการนำประสบการณ์มาเป็นเทคนิคในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมา ความสำคัญของการนำประสบการณ์ไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.78$) และการเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ ($\bar{X} = 3.69$)

2.1 ความสำคัญของการนำประสบการณ์มาเป็นเทคนิคในการเรียนการสอน วิทยากรได้นำทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ เกี่ยวกับความสำคัญของการนำประสบการณ์มาเป็นเทคนิคในการเรียนการสอน มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิทยากรได้นำมาปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตร นำประสบการณ์ซึ่งเป็นสิ่งที่มีประโยชน์มาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมา วิทยากรนำประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมหลักสูตรมาใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.85$) วิทยากรใช้เทคนิคและการสอนต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรได้แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ เช่น การเรียนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X} = 3.80$)

2.2 ความสำคัญของการนำประสบการณ์ไปปฏิบัติ วิทยากรได้นำทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ เกี่ยวกับความสำคัญของการนำประสบการณ์ไปปฏิบัติ มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าวิทยากร ได้นำมาปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยยึดกระบวนการแก้ปัญหาเป็นหลัก ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา วิทยากรนำประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เข้าร่วมหลักสูตรมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.72$)

2.3 การเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ วิทยากรได้นำทฤษฎีแอนดราโกจีของ มัลคัม โนลส์ เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าวิทยากรได้นำมาปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดประสบการณ์ ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมา วิทยากรจัดการเรียนการสอนแบบรายบุคคล เช่น การศึกษาค้นคว้าโดยอิสระ ($\bar{X} = 3.63$)

3. ด้านความพร้อมในการเรียนรู้ วิทยากรได้นำทฤษฎีแอนดราโกจีของ มัลคัม โนลส์ ในด้านความพร้อมในการเรียนรู้ มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิทยากรได้นำมาปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เวลาในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมา การจัดกลุ่มผู้เรียน ($\bar{X} = 3.81$)

3.1 เวลาในการเรียนรู้ วิทยากรได้นำทฤษฎีแอนดราโกจีของ มัลคัม โนลส์ เกี่ยวกับเวลาในการเรียนรู้ มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิทยากรได้นำมาปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยากรกำหนดเวลาการเรียนการสอนสอดคล้องกับภารกิจของผู้เข้าร่วมหลักสูตร ($\bar{X} = 3.85$) รองลงมา วิทยากรให้มีเวลาพักในระหว่างการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.81$)

3.2 การจัดกลุ่มผู้เรียน วิทยากรได้นำทฤษฎีแอนดราโกจีของ มัลคัม โนลส์ เกี่ยวกับการจัดกลุ่มผู้เรียน มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิทยากรได้นำมาปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยากรจัดการเรียนการสอนที่ไม่ให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรเกิดการแข่งขันกันเอง ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมา วิทยากรจัดกลุ่มกิจกรรมการเรียนการสอนตามประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมหลักสูตร ($\bar{X} = 3.76$)

4. ด้านแนวทางการเรียนรู้ วิทยากรได้นำทฤษฎีแอนดราโกจีของ มัลคัม โนลส์ ในด้านแนวทางการเรียนรู้ มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิทยากรได้นำมาปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แนวทางการเรียนรู้ของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมา แนวทางการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ($\bar{X} = 3.98$) และการออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.75$)

4.1 แนวทางการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ วิทยากรได้นำทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ เกี่ยวกับแนวทางการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิทยากรได้นำมาปฏิบัติ ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรทราบถึงจุดประสงค์ในการเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.89$)

4.2 แนวทางการเรียนรู้ของหลักสูตร วิทยากรได้นำทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ เกี่ยวกับแนวทางการเรียนรู้ของหลักสูตร มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิทยากรได้นำมาปฏิบัติ ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยากรจัดให้มีการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการนำไปใช้จริง ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา วิทยากร กำหนดจุดประสงค์ในการเรียนได้อย่างครอบคลุมทุกด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้าน เจตคติ ($\bar{X} = 3.97$)

4.3 การออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ วิทยากรได้นำทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ เกี่ยวกับการออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ มาปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า วิทยากรได้นำมาปฏิบัติ ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยากรจัดเนื้อหาเรียงลำดับลักษณะง่ายไปหายาก ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมา วิทยากรจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ และการแก้ปัญหามากกว่า จะเน้นเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 3.70$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างการให้ทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบัน พัฒนาผู้บริหารการศึกษา

ความสอดคล้องระหว่างทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ ในด้านเมโนทัศน์ ของผู้เรียน ประสบการณ์ของผู้เรียน ความพร้อมในการเรียนรู้ และแนวทางการเรียนรู้ กับวิธีการ สอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา พบว่ามีความ สอดคล้องกันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความสอดคล้องกัน อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความสอดคล้องสูงสุด คือ แนวทางการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมา คือ มโนทัศน์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.84$) ความพร้อมในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.82$) และ ประสบการณ์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.78$) รายละเอียดของความสอดคล้องมีดังนี้

1. ความสอดคล้องระหว่างมโนทัศน์ของผู้เรียนกับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหาร

สถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา พบว่ามีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความสอดคล้องสูงสุด คือ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา การนำประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.02$) การวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.83$) การประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.69$) และการวางแผนร่วมกัน ($\bar{X} = 3.59$) จากการสังเกตพบว่าวิทยากรได้ทักทาย พูดคุย เป็นกันเอง ให้เกียรติผู้เข้าร่วมหลักสูตร ให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้ วิทยากรได้ชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรเห็นว่าการเรียนการสอนมีประโยชน์สำหรับเขา และวิทยากรได้จัดให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรทุกคนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการไปศึกษาดูงานและมีตัวแทนของกลุ่มผู้เข้าร่วมหลักสูตรร่วมประชุมเป็นคณะกรรมการวางแผนการจัดกิจกรรมการไปศึกษาดูงาน วิทยากรได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรนำประสบการณ์ของตนเองมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ได้ให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรประเมินผลวิทยากร และวิทยากรได้จัดให้มีการประเมินผลผู้เข้าร่วมหลักสูตรจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบความรู้ในกระบวนการเรียนการสอน

2. ความสอดคล้องระหว่างประสบการณ์ของผู้เรียนกับวิธีการสอนในหลักสูตร

ผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา พบว่ามีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความสอดคล้องสูงสุดคือ ความสำคัญของการนำประสบการณ์มาเป็นเทคนิคในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมา ความสำคัญของการนำประสบการณ์ไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.78$) และการเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ ($\bar{X} = 3.69$) จากการสังเกตพบว่า วิทยากรได้ให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรนำประสบการณ์ซึ่งเป็นสิ่งที่มีประโยชน์มาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ได้มีการนำประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมหลักสูตรมาใช้ในการเรียนการสอน

3. ความสอดคล้องระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้กับวิธีการสอนในหลักสูตร

ผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา พบว่ามีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความสอดคล้องสูงสุด คือ เวลาในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมา การจัดกลุ่มผู้เรียน ($\bar{X} = 3.81$) จากการสังเกตพบว่าวิทยากรได้กำหนดเวลาการเรียนการสอนสอดคล้องกับภารกิจของผู้เข้าร่วมหลักสูตร และได้จัดให้มีเวลาพักในระหว่างการเรียนการสอน วิทยากรได้จัดการเรียนการสอนตามประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมหลักสูตร

4. ความสอดคล้องระหว่างแนวทางการเรียนรู้กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหาร

สถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา พบว่ามีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความสอดคล้องสูงสุดคือ แนวทางการเรียนรู้ของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมา แนวทางการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ($\bar{X} = 3.98$) และการออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.75$) จากการสังเกตพบว่าวิทยากรได้จัดให้มีการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการนำไปใช้จริง โดยยึดปัญหาเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ และวิทยากรได้แจ้งให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรทราบถึงจุดประสงค์ในการเรียนอย่างชัดเจน วิทยากรได้จัดเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอน เรียงลำดับลักษณะง่ายไปหายาก

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา” ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างทฤษฎี แอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ ในด้านมโนทัศน์ของผู้เรียน ประสบการณ์ของผู้เรียน ความพร้อมในการเรียนรู้ และแนวทางการเรียนรู้ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ดังนี้

1. **ด้านมโนทัศน์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.84$)** ที่เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ มีความสอดคล้องระหว่างทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เพราะว่าวิทยากรได้มีการทักทาย ทูตคุย เป็นกันเอง ให้เกียรติผู้เข้าร่วมหลักสูตร และให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้ สังเกตจากการที่วิทยากรได้ใช้คำพูดและการกระทำที่สุภาพ แสดงกับผู้เข้าร่วมหลักสูตร เช่น จะแทนสรรพนามว่า “ท่าน” และไม่ชี้นิ้วไปยังผู้เข้าร่วมหลักสูตร ส่วนให้มีการแสดงความคิดเห็นนั้น วิทยากรได้จัดให้มีการแบ่งกลุ่มอภิปราย กรณีศึกษา ทำให้บรรยากาศเป็นกันเอง ซึ่งสอดคล้องกับเพ็ญศรี ทวีสุวรรณ และนฤมล ตันอสุรเศรษฐ์ (2533) กล่าวว่าในการจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่ นั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเอง มีความเป็นมิตร ยอมรับประสบการณ์และรับฟังความคิดเห็น ของสมาชิก ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าเขาไม่ได้ค่อยความสามารถ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ เชียรศรี วิจิตรศิริ (2541) ที่กล่าวว่าผู้ใหญ่ จะเรียนได้ดีในบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมที่เป็นกันเอง และมีอิสระเสรีในการกระทำ

รองลงมาคือ การวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ มีความสอดคล้องระหว่าง ทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เพราะวิทยากรได้มีการชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรเห็นว่าการเรียนการสอนมีประโยชน์และมีความสำคัญสำหรับผู้เข้าร่วมหลักสูตร สืบเนื่องจากการที่วิทยากรได้ชี้แจงก่อนการบรรยายในวิชาต่าง ๆ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของอาชัญญา รัตนอุบล (2542) ที่ว่าผู้ใหญ่มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ เมื่อรู้สึกว่สิ่งนั้น “จำเป็น” ตอบทบาทและสถานภาพทางสังคมของตน

ที่ไม่มีความสอดคล้อง คือวิทยากรและผู้เข้าร่วมหลักสูตรไม่ได้ร่วมกันกำหนดความต้องการในการเรียนรู้ การที่ไม่มีความสอดคล้องนั้น ไม่ได้แสดงว่าวิทยากรจัดการเรียนการสอนไม่ดี แต่เนื่องจากหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงนั้น สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูได้กำหนดขอบข่ายเนื้อหาหลักสูตรไว้แล้ว ดังนั้นวิทยากรจึงได้จัดการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์และขอบข่ายของเนื้อหาวิชานั้น ๆ

การวางแผนร่วมกัน มีความสอดคล้องระหว่างทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เพราะว่าวิทยากรจัดให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรทุกคนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการไปศึกษาดูงานและมีตัวแทนของกลุ่มผู้เข้าร่วมหลักสูตรร่วมประชุมเป็นคณะกรรมการวางแผนการจัดกิจกรรมการไปศึกษาดูงาน สืบเนื่องจากการที่วิทยากรได้ให้แสดงความเห็นทุกคน และเมื่อได้ข้อยุติก็จะมีตัวแทนของกลุ่มไปร่วมประชุมกับวิทยากรและผู้บริหารโครงการเพื่อดำเนินการต่อไป เป็นการให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรได้มีส่วนร่วมสอดคล้องกับแนวคิดของ อาชัญญา รัตนอุบล (2542) เงื่อนไขการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ว่าผู้ใหญ่ชอบการมีส่วนร่วม ผู้ใหญ่ต้องการการปฏิบัติในฐานะที่เป็นผู้ใหญ่คนหนึ่ง การวางแผนร่วมกันในการจัดกิจกรรมการไปศึกษาดูงาน มีความสำคัญกับผู้เข้าร่วมหลักสูตร เพราะได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ดังที่ ชุ่นตนา นพคุณ (2527) กล่าวว่า กระบวนการช่วยให้ผู้ใหญ่เรียนรู้ จะต้องประกอบด้วยการกำหนดโครงสร้างของวิชาและการวางแผนการเรียนร่วมกับผู้เรียนจะสอดคล้องกับเพ็ญศรี ทวีสุวรรณ และนฤมล ตันธสุรเศรษฐ์ (2535) กล่าวว่า ผู้สอนและผู้เรียนจะวางแผนการเรียนร่วมกัน โดยผู้สอนเป็นผู้คอยให้การชี้แนะและเป็นแหล่งวิทยากรให้และตรงกับความคิดเห็น ของเชียรศรี วิจิตรสิริ (2541) กล่าวว่า ผู้ใหญ่จะเรียนได้ดีเมื่อมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้ปฏิบัติจริง ซึ่งก่อให้เกิดความสนใจในการที่จะเรียนสิ่งใหม่ ๆ

ที่ไม่มีความสอดคล้อง คือผู้เข้าร่วมหลักสูตรทุกคนไม่ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และไม่มีตัวแทนของกลุ่มผู้เข้าร่วมหลักสูตรร่วมประชุมเป็นคณะกรรมการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย การที่ไม่มีความสอดคล้องนั้น ไม่ได้แสดงว่าวิทยากรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ดี แต่ว่าวิทยากรมีการวางแผนการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนด้วยตนเอง และให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่วิทยากรได้วางแผนมาแล้ว

การนำประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอน มีความสอดคล้องระหว่าง ทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เพราะว่าวิทยากรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรนำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยน ซึ่งกันและกันและให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรนำประสบการณ์ของตนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียน การสอน สืบเนื่องจากการที่วิทยากรจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นโดยการประชุมกลุ่มย่อย และให้ ตัวแทนของกลุ่มออกมาเสนองานในกลุ่มใหญ่ รวมทั้งการให้เขียนภาคินพนธ์ซึ่งจะต้องอาศัย ประสบการณ์เดิม สอดคล้องกับที่อุ้นตา นพคุณ (2527) กล่าวถึงการเรียนการสอนไว้ว่า ผู้สอน ช่วยให้ผู้เรียนรวมตัวเข้ากลุ่มเพื่อทำกิจกรรม เช่น ทำรายงานกลุ่มหรือรายงานส่วนตัว และผู้สอน ใช้วิธีการให้ผู้เรียนอภิปรายกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติหรือกรณีศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน นำประสบการณ์ส่วนตัวของแต่ละคนมาใช้เป็นแหล่งและทรัพยากรของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ ที่ดี ดังที่ รมย์ บุญประสาน (2536) กล่าวว่า การเรียนรู้จะเป็นไปด้วยดีจะต้องอาศัยประสบการณ์ เดิม เป็นพื้นฐานในหลักสูตรและตรงกับความคิดเห็นของ เพ็ญศรี ทวีสุวรรณ และนฤมล ตันธสุเรษฐ (2533) กล่าวว่า การนำประสบการณ์ของผู้เรียนมาใช้ในการเรียนการสอน ผู้สอนใช้ เทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เน้นการให้โอกาส ได้ใช้ประสบการณ์ของตนมาแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็น

สำหรับการประเมินผลการเรียนรู้ มีความสอดคล้องระหว่างทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เพราะว่าวิทยากรให้ ผู้เข้าร่วมหลักสูตรประเมินผลวิทยากร สืบเนื่องจากการที่ผู้บริหารโครงการได้แจกแบบประเมินผล รายวิชาให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรทำการประเมิน เพื่อเป็นการปรับปรุงวิทยากร ทำให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตร ได้รับความรู้จากการเรียนการสอนที่ดีขึ้น (สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา, 2526) และวิทยากรให้ มีการประเมินผลผู้เข้าร่วมหลักสูตรและการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน สืบเนื่อง จากการจัดกิจกรรมของวิทยากร การมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมหลักสูตรและการประเมินผลจากวิทยากร เกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมิน ผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปนกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละ ระดับ และรูปแบบการศึกษา ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร พงษ์ประดิษฐ์ (2527) ที่กล่าวถึงหลักการประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ว่า

เกณฑ์การประเมินผล ประกอบด้วย การประเมินรายวิชา ภาคปฏิบัติและพฤติกรรม ต้องผ่านไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 เข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 วิธีการประเมินผลมีการประเมินตลอดระยะเวลาการฝึกอบรม วิธีการประเมินพฤติกรรมประเมินโดยวิทยากรพี่เลี้ยง ผู้บริหาร โครงการ การศึกษาดูงานและการเขียนภาคินิพนธ์ ประเมินโดยวิทยากรพี่เลี้ยง ซึ่งการประเมินผลจะทำให้ทราบว่าตนก้าวหน้าไปสู่เป้าหมายมากน้อยแค่ไหน ควรปรับปรุงอย่างไร เป็นการทบทวนวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (เชียรศรี วิจิตรสิริ, 2541)

ที่ไม่มีความสอดคล้อง คือวิทยากรไม่ได้จัดประเมินผลผู้เข้าร่วมหลักสูตรด้วยแฟ้มสะสมงาน (PORTFOLIO) จากพัฒนาการของผู้เข้าร่วมหลักสูตร การที่ไม่มีความสอดคล้องนั้นไม่ได้แสดงว่าการประเมินผลการเรียนรู้จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เนื่องจากวิทยากรบรรยายเป็นครั้งคราว ช่วงระยะเวลาสั้น ไม่สืบเนื่องกัน จึงไม่เหมาะที่จะประเมินผลโดยแฟ้มสะสมผลงาน (PORTFOLIO) แต่วิทยากรได้มีวิธีการประเมินอย่างอื่นซึ่งก็ทำให้ได้ทราบผลการประเมินอย่างชัดเจน

2. ด้านประสบการณ์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.78$) มีความสอดคล้องระหว่างทฤษฎี

แอนดราโกจี ของมัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนของวิทยากรในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เพราะว่าวิทยากรได้ให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรนำประสบการณ์ซึ่งเป็นสิ่งที่มีประโยชน์มาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน สืบเนื่องจากการที่วิทยากรให้มีการแสดงความคิดเห็น การประชุมกลุ่มย่อย และวิทยากรนำประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมหลักสูตรมาใช้ในการเรียนการสอน เช่น กรณีศึกษา ประสบการณ์ของผู้เรียนจะเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญ ดังที่ อาชัญญา รัตนอุบล (2542) กล่าวในเรื่องไรของการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ว่า ประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละสถานการณ์ ครูควรใช้ประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้ วิทยากรได้นำเรื่องประสบการณ์ของผู้เรียนมาใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี เพราะวิทยากรมีความรู้ในเรื่องการเรียนรู้ของผู้ใหญ่เป็นอย่างดี จึงมีวิธีการถ่ายทอดความรู้ และเทคนิคในการให้ความรู้ซึ่งสอดคล้องกับโอเบรียน (O' brien, 1985) ได้วิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สอนว่าควรจะมี ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ การถ่ายทอดความรู้ และเทคนิคในการฝึกอบรมแบบต่าง ๆ

3. ด้านความพร้อมในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.82$) มีความสอดคล้องระหว่างทฤษฎี

แอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เพราะว่าวิทยากรกำหนดเวลาการเรียนการสอน สอดคล้องกับภารกิจของผู้เข้าร่วมหลักสูตร ซึ่งเป็นผู้บริหาร เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีความรู้ สืบเนื่องมาจากวิทยากรจัดกิจกรรมและเวลาได้คำนึงถึงประสบการณ์และความรู้ ความสามารถของผู้เข้าร่วมหลักสูตร ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของโลเวลล์ (Lovell, 1980) กล่าวว่าอิทธิพลที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ คือพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ

และวิทยากรได้กำหนดให้มีเวลาพักในระหว่างเรียน สืบเนื่องจากเวลาที่วิทยากรให้พักช่วง 10.30 - 10.45 น. และ 14.00 - 14.15 น. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรได้มีเวลาพักเป็นการคลายเครียด สอดคล้องกับความคิดเห็นของเพ็ญศรี ทิวสุวรรณ และนฤมล ตันธสุรเศรษฐ์ (2533) กล่าวว่า การกำหนดเวลาในการสอนผู้ใหญ่ ผู้สอนควรคำนึงถึงช่วงเวลาพักหรือช่วงเวลาในการเรียนและการฝึกให้เหมาะสม

และวิทยากรจัดการเรียนการสอนตามประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมหลักสูตร ผู้เข้าร่วมหลักสูตรเป็นกลุ่มเดียวกัน เพราะสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูเป็นผู้ออกแบบคุณสมบัติของผู้ที่จะมาเข้าร่วมหลักสูตรไว้แล้ว วิทยากรจึงจัดกิจกรรมตามประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมหลักสูตรได้เหมือนกัน ทำให้ผู้เรียนสนใจที่จะเรียนในสิ่งเดียวกัน ดังที่เพ็ญศรี ทิวสุวรรณ และ นฤมล ตันธสุรเศรษฐ์ (2533) กล่าวว่า การกำหนดกลุ่มผู้เรียนและกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทภารกิจทางสังคมเหมือนกันนั้น เป็นการเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงเพราะผู้เรียนมีความสนใจ ความต้องการที่จะเรียนรู้ในสิ่งเดียวกัน

4. ด้านแนวทางการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.92$) มีความสอดคล้องระหว่างทฤษฎี

แอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง เพราะว่า วิทยากรได้จัดให้มีการเรียนการสอนมุ่งเน้นการนำไปใช้จริง โดยสังเกตจากการที่วิทยากรจัดการเรียนการสอนได้ยึดปัญหาเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของอาชัญญา รัตนอุบล (2542) กล่าวว่า ผู้ใหญ่จะยึดปัญหาเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ เนื่องจากผู้ใหญ่มองเวลาเป็นเรื่องใกล้ตัว ความรู้ต้องนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันทีในปัจจุบันและตรงกับความคิดเห็นของเพ็ญศรี ทิวสุวรรณ และ นฤมล ตันธสุรเศรษฐ์ (2533) กล่าวว่า แนวทางการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ หลักสูตรการเรียนการสอนควรมุ่งเน้นประโยชน์การนำไปใช้จริง ผู้ใหญ่มีแนวโน้มที่จะยึดการแก้ปัญหาเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชาการ

ในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงนี้ วิทยากรได้แจ้งให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรทราบถึงจุดประสงค์ในการเรียนอย่างชัดเจน ตรงกับความคิดเห็นของ กชกร สังขชาติ (2527) กล่าวว่า ผู้ใหญ่จะเรียนได้ดีถ้าหากทราบจุดประสงค์การเรียนชัดเจน สืบเนื่องจากเวลาที่วิทยากรได้แจ้งให้ทราบก่อนการบรรยายในวิชานั้น ๆ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรมีความรู้สึกว่ามีหน้าที่ที่จะต้องเรียน ดังที่ มานพ กาละดี (2517) กล่าวว่า ผู้ใหญ่จะเรียนเฉพาะสิ่งที่เขามีความรู้สึกว่ามีหน้าที่ที่จะต้องเรียน เพื่อนำไปปฏิบัติและเนื่องจากวิทยากรจัดเนื้อหาหลักสูตร เรียงลำดับลักษณะง่ายไปหายาก จึงจะทำให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตรเรียนรู้ได้ดี ดังที่ รมย์ บุญประสาน (2526) กล่าวว่า การเรียนรู้จะเป็นไปด้วยดี จะต้องอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานในการจัดหลักสูตร จึงต้องลำดับเนื้อหาให้ต่อเนื่องและผสมผสานกันตามลำดับจาก

ง่ายไปหายาก ซึ่งแสดงถึงว่าวิทยากรเป็นผู้ที่มีความรู้ มีความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ ที่จะบรรยายในระดับสูง จึงมีวิธีการถ่ายทอดได้เป็นอย่างดี (เต็มจิต จันทคา, 2539)

จากผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ในประเด็นที่ไม่มีความสอดคล้อง ไม่ได้แสดงว่าวิธีการสอนของวิทยากรในหลักสูตรไม่ดี เพราะว่าการเลือกวิธีการสอนในแต่ละหัวข้อวิชา หรือแต่ละวัตถุประสงค์นั้น ควรเลือกวิธีการหลาย ๆ วิธีการประกอบกัน เพราะวิธีการสอนแต่ละวิธีย่อมจะมีจุดเด่น จุดด้อย ควบคู่กันไป จึงไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้แต่เพียงวิธีการเดียว (สันทัด สินธุ์พันธ์ประทุม, 2540) และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ขจรศักดิ์ หาญณรงค์ (2524) กล่าวไว้ว่า ในทางปฏิบัติแล้วการใช้หลาย ๆ เทคนิคประกอบกันในช่วงจังหวะที่เหมาะสม โดยผู้ใช้พยายามวิเคราะห์ถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม และรู้จักการใช้เทคนิคต่าง ๆ อย่างถูกต้อง ย่อมนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายและประสิทธิภาพในระดับที่สูงกว่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อเป็นข้อพิจารณาสำหรับสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา คือ

1. จัดให้มีการประชุมสัมมนาวิทยากรและเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา เพื่อ

1) ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการศึกษาคู่มือของ มัลคัม โนลส์ ซึ่งเป็นศิลป์และศาสตร์ในการช่วยให้ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย มโนทัศน์ของผู้เรียน ประสบการณ์ของผู้เรียน ความพร้อมในการเรียนรู้ และแนวทางการเรียนรู้

2) ให้ความรู้ในเรื่องการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ ระหว่างวิทยากรและผู้เข้าร่วมหลักสูตร

3) ให้ความรู้ในเรื่องการวางแผนร่วมกันในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ระหว่างวิทยากรและผู้เข้าร่วมหลักสูตร

2. จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการวิทยากร และเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา เรื่องหลักการศึกษาคู่มือของ มัลคัม โนลส์

3. ให้ผู้จัดทำหลักสูตร หาความต้องการในการจัดฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง เพื่อจะได้ตอบสนองความต้องการของผู้เข้าร่วมหลักสูตร

4. ให้ผู้จัดทำหลักสูตรและวิทยากรวางแผนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนร่วมกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรทำการศึกษาวิจัยในเรื่องต่อไปนี้

1. การศึกษาวิธีการสอนของวิทยากร ในหลักสูตรผู้บริหารประจำการ และหลักสูตร เฉพาะสาขาวิชา ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา เนื่องจากแต่ละหลักสูตรมีวัตถุประสงค์ และระยะเวลาดำเนินการที่ต่างกัน

2. การใช้ทฤษฎีแอนดราโกจี ของ มัลคัม โนลส์ ในการวิเคราะห์วิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารประจำการและหลักสูตรเฉพาะสาขาวิชา ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา เนื่องจากหลักสูตรดังกล่าวมีความแตกต่างกันในด้านของเนื้อหาหลักสูตร ระยะเวลาดำเนินการ และวิธีดำเนินการ